

ARABIHEVOSNÄYTTELYT – rotumme kirous?

Tämän artikkelin otsikko ja sisältö saattavat herättää kiivaitakin tunteita meissä arabi-ihmissä, sillä useimmat meistä rakastavat arabihevosenäyttelyitä – jos emme hevosten omistajina tai esittäjinä, niin ainakin yleisönä. Näyttelyissä kaunis rotumme pääsee oikeuksiinsa tanssahdellessaan kaula kaarella ja sieraimet levällään seitinohuen riimunvarren jatkeena. Kukapa ei nauttisi toinen toistaan kauniimpien hevosten katselemisesta tapahtumassa, joka on täynnä glamouria, kuten tämän päivän suurissa kansainvälisissä näyttelyissä on tapana?

Näyttelyiden tarkoitus on kuitenkin yleisön viihdyttämisen lisäksi asettaa hevoset paremmuusjärjestykseen ja antaa niille pisteet tyypistä, päästä ja kaulasta, rungosta ja ylälinjasta, jaloista sekä liikkeistä. Tätä varten on paikalle kutsuttu koulutetut rotutuomarit, joiden tulisi pisteyttää hevoset käyttäen vertailukohteena rotumääritelmän mukaista ”ihannearabia”. Tähän mennessä kaikki hyvin, yleisö nauttii ja parhaat hevoset palkitaan – vai palkitaanko?

Olen huolestuneena seurannut kansainvälisten suurien näyttelyiden voittajahevosten rakennetta koko 2000-luvun ajan ja kehitys näyttää omaan silmääni todella pahalta.

Tyyppi on tällä hetkellä kaikki kaikessa ja siinä ylikorostetaan jo ominaisuuksia, jotka saattavat olla hevosen terveydellekin haitallisia. Monissa näyttelykoiraroduissa on jo ajautettu pahoihin terveydellisiin ongelmiin tämän saman ilmiön takia, mutta mielestäni hevosrodussa, jonka pitäisi kuitenkin olla ensisijaisesti tarkoitettu ratsastuskäyttöön, asia on vielä vakavampi.

Tuntuu, että arabihevosiä jalostetaan näyttelyihin mentaliteetilla ”mikään ei riitä” eli halutaan lisää tyyppiä, enemmän tyyppiä ja vielä vaan tyyppiä miettimättä sitä, mitä kaikkea siinä samalla menetetään. Jalostaa kun voi vain muutamaa ominaisuutta kerrallaan, joten jos kaikki jalostusvalinnat tehdään tyyppin perusteella välittämättä muusta rakenteesta tai liikkeistä, kohta meillä on arabihevo-

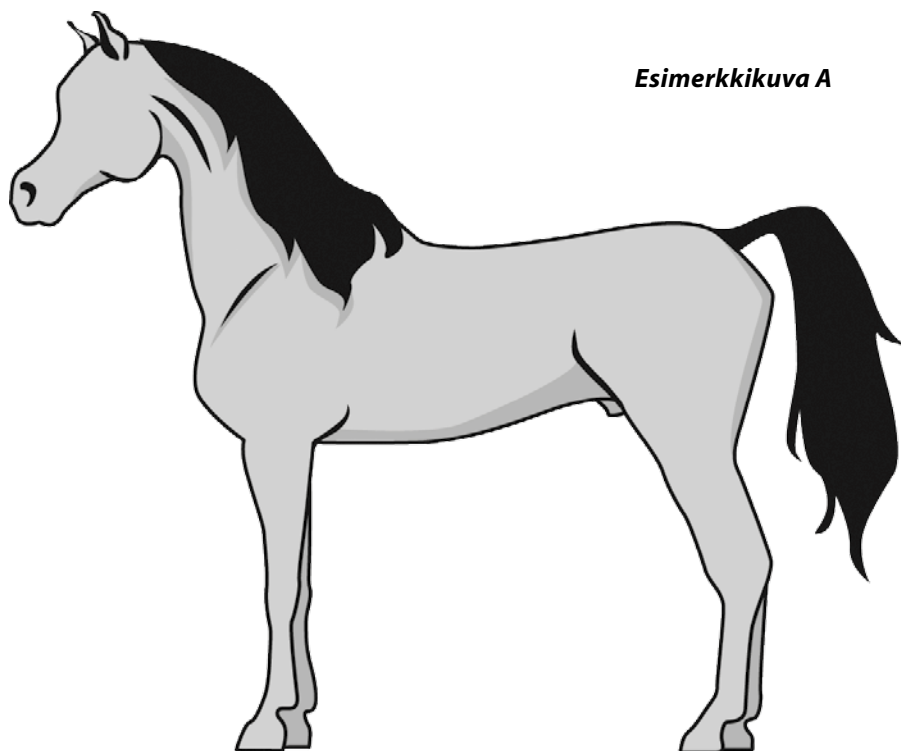
nen, joka ei rakenteensa puolesta kestä käyttöä eikä pysty liikkumaan kunnolla, mutta sillä on kyllä todella pitkä ja kaa-reva kaula, koveraakin koverampi pää ja häntä liittynyt lähestulkoon ristiselkään. Lisäksi sillä on tavalliselle hevosharrastajalle mahdoton luonne, sillä tyyppiähän tuntuu lisäävän myös se, että hevonen esitettäessä hyppii jatkuvasti kahdelle jalalle ja näyttää siis ”show attitudea”. Onko tällainen hevonen enää edes kaunis, kysyn minä?

Monen muun rodun edustajilta kuuluu usein sanonnan ”pihakoriste”, kun puhutaan arabeista ja ainakin itseäni tuo sanonta vihastuttaa suunnattomasti. Arabihan on pieni, mutta sitkeä, kuuliainen, herkkä, terve ja kevyesti liikkuva hevosro-

tu, joka sopii monen lajin harrastamiseen ja matkaratsunahan rotu on aivan voit-tamaton! Lisäksi se on vielä äärettömän elegantti ja kaunis. Hyvän arabin pitäisi sopia myös monen muun rodun jalostukseen samalla tavalla kuin hyvän englannin täysiverisen. Ja mistä muualta tällaisen hyvän arabin pitäisi löytyä kuin rotunäyt-telyn voittajakorokkeelta? Valitettavasti näin ei vain tunnu enää olevan.

Konkretisoidakseni näitä ”kerettiläisiä” väittämiäni, olen ottanut tähän artikkeliin kaksi kuvaa, joissa molemmissa on omalla sarallaan valtavan menestyksen saaneet arabiorit.

Kuvat on piirretty suoraan valokuvista, jotta hevosia ei tunnistettaisi, sillä tarkoi-

Esimerkkikuva A

tukseni ei ole osoitella sormella tiettyä hevosta eikä moittia sen rakennetta. Se ei ole tämän artikkelin tarkoitus, vaan tarkoitus on saada meidät arabi-ihmiset heräämään miettimään, mihin suuntaan rotunäyttelyimme oikein ovat matkalla. Piirretyistä kuvista harjaantumatonkin silmä myös näkee hevosten rakenteet selvemmin kuin valokuvista, joissa katse äkkiä kiinnittyy rakenteen kannalta epäolennaisiin seikkoihin.

Kuvassa A on yksi kansainvälisissä arabihevosnäyttelyissä 2000-luvulla menestyneimmistä oreista, jolla on myös liuta 2000-luvulla kansainvälisissä näyttelyissä voittaneita jälkeläisiä. Kyseinen ori on voittanut mm. World Senior Champion -tittelin.

Kuvassa B on arabiori, joka on hyväksytty trakehner-, oldenburg- ja hannoverkantakirjoihin jalostuskäyttöön ja joka voitti Saksassa koulupuolen suorituskyvyn testin kaikkia samaan aikaan testattuja puoliverioreja vastaan ja sijoittui kolmanneksi kaiken kaikkiaan testissä.

Ensisilmäyksellä toinen näistä näyttää normaalilta hyvärakenteiselta hevoselta, jota tosin ei välttämättä piirretyn kuvan

perusteella heti tunnistaisi arabiksi (oikeasta valokuvasta rodusta ei kuitenkaan voi erehtyä). Toinen taas näyttää karusti todettuna leikkihevoselta, jonka mittasuhteet on vahingossa tehty väärin. Voitte varmaan arvata, kumpi on se rotunäyttelyissä menestystä niittänyt arabiori ja kumpi puoliverijalostukseen käytetty ja rotunäyttelyissä tuskin edes näytetty ori.

Kun pari iltaa sitten avasin molemmat kuvat tietokoneellani, hevosista lähes tulkoon mitään tietämätön miesystäväni istui vieressäni. Hän on rakennusarkkitehti ja taiteen maisteri koulutukseltaan eli vaikka hän ei hevosista sen enempää ymmärrä kuin, mitä minun kansani on ollut pakko oppia, on hän kuitenkin asiantuntija kestävästä rakenteesta, sopusuhtaisuudesta ja mittasuhteista, vaikka ei koskaan olekaan sen kummemmin hevosten rakennetta arvioinut. Kun hän näki kuvat, kysyi hän minulta heti kuvasta A, onko se joku kariatyyri eli pilakuva hevosesta, kun sen mittasuhteet näyttävät niin oudoilta. Lisäksi hän sanoi, että rakenne on selvästi heikko, varsinkin jos kuvitellaan tämän hevosen selkään ratsastajan paino. En voinut todeta tähän muuta kuin olevani samaa mieltä ja että hevonen on valitettavasti oikea ja vieläpä World Champion!

En aio viedä enempää palstatilaa tällä kertaa lehdestä lähtemällä ruotimaan näiden kahden hevosen rakennetta yksityiskohtaisesti, koska kaikkihan me tiedämme, että liian pitkät artikkelit piirrettyjen kuvien kera ovat tylsiä. Kuva on myös yhtä kuin tuhat sanaa, joten jokainen meistä voi katsoa noita kahta kuvaa ja todeta itse, kumpi näistä hevosista on korrempi rakenteeltaan.

Lyhyesti vain totean, että kuvan A hevosella on liian pitkä selkä, suhteettoman suuri etuosa ja pieni takaosa sekä avorunko, pahimpia virheitä mainitakseni. Tällaisen rakenteen omaava hevonen ei voi liikkua myöskään oikein, vaikka sen ravi saattaa olla todella lennokasta "show ravia" niin kauan kun se saa pitää selkensä alhaalla, päänsä ylhäällä sekä potkia etujaloillaan eteen ylöspäin ja takajaloillaan taaksepäin.

Kaikki tämä kuitenkin katoaa ja askel lyhenee töpöttäväksi, jos hevosen selkään laitetaan ratsastaja ja hevosen pitäisi siirtää painopistettään taaksepäin kantaakseen ratsastaja. Tämän hevosen rakenne ei anna siihen mitään mahdollisuutta, koska sen painopiste on edessä suoraan etujalkojen päällä ja takajalat liittyneet niin kauas taakse, ettei niitä voi tuoda mahan alle. Avorunko vielä pahentaa tilannetta. Sille on selvästi luontevampaa vetää kärryjä kuin kantaa ratsastajaa, koska sillä on hyvin vahva etuosa verrattuna takaosaan ja kärryhevonen vetää suurimman osan kuormasta juuri etuosallaan. Uskon, että se on luonnossa kyllä tietyllä barbiemaisella tavalla kaunis hevonen, mutta mitä se tekee tällä kauneudellaan, jos se ei kestä käyttöä?

Toivottavasti tämä artikkeli herättää keskustelua esimerkiksi SAHY:n foorumilla, jossa on ollut hyvin hiljaista viime aikoina :)

*Teksti: Hanna Sinkkonen
Kuvat: Eva Wallinvirta*

Esimerkkikuva B

